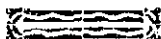

A' ROMAI TSASZARI ÉS AP. KIRALYI FELSÉG.
NEK KEGYELMES ENGEDELMÉVEL.

Indúlt BÉTSBŐL Szeredán 22. Juliusban 1789.

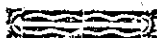
Tábori Semmi, és — Elegyes valami.

TERBIR Vára meg-vételének még-ígért bővebb
környülállásai a' F. Hadi-Kantzelláriától ke-
zünkhöz nem érkeztenek; azért mig következendő
Levelünkben azt irhatnók-meg, az önként el-szala-
dott *Berbirbéliek* mitsoda prédát hagytanak légyen
minékünk, a' Budai Tudófitások-szerint irhatjuk,
hogy F. M. *Laudon* innen a' Horvát-országai Tábor-
ral már meg-mozdult, és Szerim-felé nyomúl, hogy
a' maga tzelba vett szándékját tovább követhesse.
Megint a' *Békesség Tziterája*' kedves hangjan kez-
dettenek némellyek belzélni; de ez annál bizonyta-

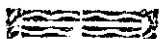
anobb hang még eddig előttünk, mennél nagyobb a' Réklutáknak nagy számmal és fietséggel való öfzve-gyüjtések, és mennél tsendesebb lépésekkel folynak minden-felöl a' tsatázások. Mindent meg-fog mondani *September* és *Október*.

A' F. Tsászár kezdette magát ottan ottan jobban érzeni, és a' hideglelés minden héten tsak egyszer kerülvén-elé, a' kellemetes időkben ottan ottan tsendes lépésekkel sétál a' *Laxenburgi* kertben, és vidám tekintetet mutat. Nevezetesen azt beszélik Bétsben, hogy nem régiben a' Bétsi *Varga Czék* egynéhány érdemes Tagjait ő Felségéhez küldvén *Instántziával*, éppen a' kertben találja ő Felségét az *Inclita Deputáció*, és midőn az Instántziát bé-nyujtották volna, kérdi ő Felsége: honnan jöttek, kik légyenek, és mi volna kívánságok? melyre a' *Deputátusok* felelének: „Felséges Uram! mi Béts Várofsából valók vagyunk, a' *Varga-Czék* követjei, iustáljuk Felségedet, könyörüljön rajtunk; mert minden Legényeinket le-huzzák a' Mühelyről és katonának vífzik — hogy folytathassuk a' mi munkánkot? — Ugyé? 'S hát ugy foly a' dolog Bétsben! ugyan jó, hogy ott nem lakom most, talám enge-met-is katonának vinnének. Ezzel meg-fordulván ő Felsége, a' *Varga Deputáció* hozszú orral jöve-vífza Bétsbe, és a' ki katonának való vífzik. Minden Házi-Gazdának meg-kellett a' maga Lakofsi-val a' Városi Tanátsháznál jelenni; de Magyar és Erdély-orfsági fiat még edgyet-is el-nem vittének. Söt mihent azt mondja valamellyik, hogy ő Magyar, még tsak hozzá sem szollanak tovább, mely-

re más Nemzetbéli Réklutának maradott; irigy szemek laposakat pillantanak:

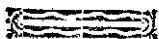
Zemlin 9-dik *Julius*. — „Egynéhány napoktól fogva úgy tetszik vala; mint ha a' fegyver-nyugvásnak ideje a' mi Környékünkben-is el-tölt volna; de már most bizonyosnak haljuk; hogy ezen fegyver-nyugvás a' Belgrádi Basától megint meg-ujjított: — Pántsovánál; a' hajón szágodazó Török vigyázók a' mi széllyel-járó hajóinkra 4-szer lövének Kartáttal; és apróbb fegyverekből-is keményen tüzelének; egy Kormányos katonánknak töltés táskája keresztül-is löveték; de kár senkiben sem esett. Tsak nem ezen időben egy *Valiévánál* lévő ellenséges tsoport a' mi Szabad-seregbeli Batalionunkra kezdé tüzelni; és edgyet meg-is sebesíte. Sok effélé apró ellenségeskedések kezdik vala magokat előadni; melyre nézve a' mi Szélső-vigyázataink meg-erősítettének. Fegyvertárnok *H. Ligné* Feldmárfal Gróf *Hadiktól* parantsolatot veve; hogy a' Pántsovánál esett tsaiáért a' Belgrádi Basától leg-ottan elégtételt kérjen; és a' fegyver-nyugvás eránt való tzélját tudakozza-meg. Ezen parantsolatnak vételével ír a' Fegyvertármeister Ur a' dologról a' Basának és végre úgy rekeszté-bé Levelét; hogy ő leg-ottan választ kíván; külömben a' mi részünkről-is az ellenségeskedések leg-ottan el-fognának kezdődni. Meg-is leve a' kívánság; mert alig telék-el egy két óra; hogy egy tellyes betsülettel és nyájofsággal írt választ küldte a' Basá; melyben a' nevezett Vezér Urat arról tevé bizonyítsá; hogy ő a' fegyver-nyugvás határinak által lépésében még semmit sem tud; és

az ő akaratján kívül történt, a' honnan kész leg-ot-tan a' dolognak egész keménységgel végire járni, és az az ellen hibáztakot példálón meg-büntetni. Ő a' fegyver-nyugvált meg-sérthetetlenül kívánnya fenn-tartani mind addig, valamig az ő Udvarától ellen-kező parantsolatot nem vészen — és szivéből ohajt-ja, hogy ezen fegyver-nyugvás békefességgé változ-zék által. — Fő-képpen azt vették ezen Levélből észre, hogy *Oszman* Bafa soha még eddig ilyen be-tsületes nyájofsággal nem irt, mint most. — A' *Vu-lievonél* esett történetről nem-is kérünk vala elég-tételt; mert itt a' mi szabad prédálóink magok szol-gáltatának okot a' tsetépatéra, kik az ugy nevezett *Golubra* folyó-vizen által-menvén, a' határ-szélen túl valának, és gyümölsöt akarának hozni, a' mi-dön egy csoport ellenségbe botlanak, mely azon 3000 főből álló Török Sereghez tartozik vala, mely éppen induló-félben vala Belgrádba bé-fzállani. — 7-dikén a' *G. Gyulai Sámuel* Sergének Májora *Je-szenovszki* Ur Ujj-Palánkában meg-halálazott. Nem különben a' vólt *Gyulai Ferentz* — most *Splényi* Sergebéli Gránátéros Hadnagy *Szatsvai*, életének 28 dik esztendejében, ki ezen Seregnél 14 esztendős korában fogván önként mint iskolabéli gyerek fegy-vert, 14 esztendők alatt példálón szolgált, meg-hólt.

Bánát. Ujj-Palánkáról ezen hónapnak 9-dikén azt írják, hogy *H. Kóburgtól* Feldm. Hadikhoz egy Stáféta olyan Tudósítással érkezett volna-meg, hogy Moldovában egy 20-ezer főből álló Orosz-se-reg olly fel-tétellel gyült-össze, hogy az ő Táborá-val edgyesülvén Oláh-országba bé-nyomuljanak.

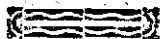
Edgyik része az Orosz Tábornak *Bendernek* Ostromára rendeltetett (tehát csak most akarják még azt, a' mit mi már előre meg-lettnék hittünk.) — Itt nálunk bizonyos Tudósítást vettek, és hiszik, hogy a' Török Nagy-Vezérnek, Juliusnak 3-dikán nyakától el-idegenítettett feje Konflántzinápolyba küldetett legyen; azt mondják, hogy ennek Vezéri helyébe a' *Natoliai* Basa tétetett volna. — Minthogy a' *Vidini* Basa a' maga Sergeit a' Bánátusi szélekről vizsgálva-vonni nem akarja vala; tehát Feldm. Gróf *Hadik* ezen hónapnak 8-dikán azt az izenetet tette néki, hogy ha magát és Sergeit leg-ottan vizsgálva-nem vonná, tehát — a' fegyver nyugvátsal semmit sem gondolván, erőszakalón fogja őket onnan ki-korbátsoltatni, és ezen Basa eránt ezután semmi fegyver-nyugváts nem fogna tartani. Ugyan ezen napon küldetének az *Illyriai* Szélbéli-Seregből 2 Kompániák, hogy a' Sáska hegyénél fekvő csoportját az ellenségnek meg-zavarják és el-kergetésék; mellyet ezen népség olly bátron-is tselekedék, hogy az ellenség nem csak magát voná nagy sietséggel vizsgálva, hanem 6-szor 32 fogait ott-is hagyván, 7-tet közüllök a' miénk fogságra hozának, mellyet 2 hóltal és 2 sebessel fizetének-meg. Hasonló szerentsével üzeték-el az ellenség *Szvinitzától*, hól a' Törökök közül 25-tön maradának. — 8-dikban Moldovából 2 Batalionak a' Dunán által-menének, és a' Feldmarfal parantsolatjára meg-gyújták *Grádifit* és más 4 szomszéd falukat, 's az ott lévő ellenség Sergeire-is rá-ijesztvén, azok el-fzaladtanak. — Most minden órán nem lézzen más Török a' Bánát-

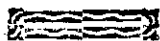
ban, csak fogoly; mert a' mint vesztük észre a' Feldmarsal Ur az efféle tréfát nem igen akarván érteni, minden órán valósággal fog a' dologhoz fogni. Tábori-tárnakmester *Kollorédó* az ugy nevezett *Moldova* és *Alibek* nevü Pafzszusra ment, és a' mondatik, hogy ott Sántzokat és ágyuzó állásokat készített. — Hertzeg *Valdek* még máig is *Stantzil-
lévándl* áll a' maga Népével.

Méhadiából az iratik, hogy a' mi Szélső-vigyázataink nem *Szupánektől* fogva *Méhadiáig*, hanem csak *Döplitzig* húzták vala magokat vissza. — Ezen hón. 8-dikán Gen. B. *Vetsei* egy osztály *Erdődi* Húszárokkal és bizonyos Szabad-seregébéli lovasokkal vizsgálódni indula, és egészen a' *Karabnik* hegyéig csak egy ellenséget sem találván, innen egy vizsgáló sergetskét *Szupáne*-felé inditta, kik alig haladák meg a' *Karabnik* hegyét, a' midőn az ellenség tüzelni kezdyén riájok; noha leg-ottan vissza térének, még-is a' Szabad-seregbeliek közzül 2 embert elvesztének és egy Húszárnak a' lova meg-sebecsítették. — Tábori-fegyvertármester *Klerfének* a' napon maga-is *Méhadiában* vala, és hisztük, hogy az ellenség minden órán kéntelenítettik magát vissza vonni, annál-is inkább, mivel azt erősitik, hogy még semmi rendes Török Sergek a' Izéleken által-nem jöttek.

Tegnap dél-előtt midőn Levelünknek mingyárt elején azon panaszolkodnánk, hogy a' Hadi-Kantzelláriától még a' Berbirről való bővebb Tudósítását Laudonnak kezünkhöz nem kaphattuk, imé dél-után a' kezünkhöz jöve, melyben ez az emlékezetre méltó: „
Minekutánna 9-dikben dél-utánni 4 óra tályban azt
vették

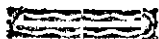

vették volna a' miéink észre , hogy Berbirben sokkal nagyobb mozgás volna most, mint máskor, és látnák, hogy némelleyek mozgó jószágaikot-is takarították-ki, leg-ottan kezdének gondalkodni, hogy a' jövő étzaka a' Berbiriek bizonyosan meg-fognának szökni; azért *Laudon* tüzet adata mind a' Várba, mind a' szaladókra. Estvére kelve az a' parancsolat adaték 3 önként vállalkozó katonának, hogy lopják magokat Berbirnek Bányaluka-felől való Kapujához, és az ott lévő Kunyhót gyujtsák-fel. E' meg-leve azon kívül, hogy tsak egy lövés-is esett volna a' Várból. Azon közben más önként vállalkozott 20 katonák menének-el, és midön ezekre sem tüzelnének, el-küldi Gen. *Klébek* a' H. *Ferdinánt* Magyar gyalog Sergének egy Divízióját *Májor Barthadefzkivel*, hogy mennyen a' Várba; kik minnyájon bé-is menének és ürehsen találák. Ezután bé-mene *Obesflájdinánt Thernyei* a' *Nádasdi* gyalog Sergének egy osztályával, és így annakutánna a' többi-is. — Ezen Várnak ostromlása 38 katonának és 3 napszámafainknak került életekbe; a' katonák közzül 118-an, a' napszámafok közzül 15-tön sebet kaptanak. A' hóltak között vagyon Zászló-tartó *Orelli* és a' *Gyulai Sámuel* Sergebéli Kapitány *Rendel*, kik a' magok sebeikben meg-hóltanak. A' sebefek között találatnak H. *Ferdinánt* Sergebéli fő Hadnagy *Bangerle*, és a' földásók Sergebéli All-Hadnagy *Morovszki*. — A' Várban találtanak a' minden-féle eleségbéli dolgokon kívül 36 értz ágyukot, 4 ugy nevezett szakállas vas ágyukot és 4 mazsár ágyukat, — A' Feldmarfal ditséri ezen ostromban

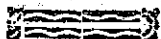
ban a' vele lévő Generálifokot, kik minden leg-kisfebb alkalmatóságban az ő parantsolatját tökéletesen követték, és az alattak lévőknek jó példát adtanak. Ditséri a' Tiszteket a' leg-alább való közemberig. — Nevezetesen ditsértetik *Rouvroy* Fias-tól — — — *Obefflájdinánt Hiller* a' maga vitézségbéli hadi-ajándékait itt ugy ki-mutotta, hogy ő Felsége a' *Laudon'* ditséretére leg-ottan *Obeffernek* tenni méltóztatta. — — — *Májor Laudon*, *Hertzeg Svartzenberg*, *Gróf Dietrikhstáin*, *Kinszki*, *Hadik*, *Thun*, *Rosenberg* — ki tudná elé-számlálni — mind ezek jól viselték magokat s. t. — A' *Bányalukai Bafa*, ki ezeknek segittségre ment vala az erdő-alá, az *Arnókkal* és *Törökökkel* visszament *Bányalukába*, a' *Bosznýdokok* pedig a' magok *Váraiknak* óltalmok-a haza menének.

Még egy, a' *Feldmarsal Urhoz*, ezen hónapnak 11-dikén *Konstainitzából* *Gen. Májor Jellatsits* Urtól tett *Tudósítás-szerint*, edgy, mint egy 1000 lovas és gyalog fegyveresekből öszve-állott *Serge* az elenségnek, ezen hón. 9-dikén, a' napnak fel-jövetével, a' fetét ködnek segittsége által, hirtelenséggel *Krakhenitzánál* mentenek keresztül, és egy *Kattorani* nevü faluba bé ütven 10 házokat lángba boritattanak; de a' *Várasdi Sz. Györgyi* Seregnek *Májora Lövenberg*, és *Kapitány Kengyel* egy egy *Kompániával* ezekre ütven, az ellenség a' *Lakasoknak* sok marháikat magokkal el-hajtván, visszaterének. —

A Gróf Erdödi Magyar Lovas Regementjének felállítástól fogva, e' folyó esztendeig való rövid Historiája.

Ezen vitéz Regement ez-előtt száz esztendőkkel, az az, 1689-dik esztendőben, Februáriusban, állítottatott-fel; adatott leg-elsőben is Gróf Czobor *Adámnak*, és még ugyan ebben az esztendőben Gróf *Pálfi Jánosnak*, minekutánna pedig ez egy vasas Regementet nyere, 1700-dikban *Ebergeni Generálisnak*; 1724-dikben birt Gróf *Csáki Diénes* fő Hadi Vezérnek — és ennek 1741-dikben történt halálával, Gróf *Nádasdy Ferentz*, hasonlóképpen fő Hadi Vezérnek, amaz el-felejthetetlen *Herósnak* kezére. — Most 1783-diktól fogva viseli Nevét Gróf *Erdödy János* Generális Urnak, kinek tsak tsupán nagy nevének említése, sok magasztaló Orátziókkal fel-ér. Már mindjárt 1702-ben, és azután következett táborozásokban látta Olasz-ország, ezen Regement vitézségének jeleit. Idő jártával, az 1740-dikben kezdődött hadakozás alkalmatosságával is megmutatta ez a *Márs* szüleménnye, a' *Molvitznál*, *Hohenfriedbergnél* és *Soornál* esett ütközetekben, hogy Magyar vér foly ereiben. Hirdeti *Moyisberg* még ma is vitéz tselekedeteit: úgymint a' mellyre 1757-ben, Septembernek 7-dik napján rá ütvén, magát, a' hegyről le-nyomatott Gyalogságba keménnyen bé-vágá, és tőle 3 zászlót el-nyere; a' *Landshuti* ütközetben is, 1760-dik esztendőben, 500-at az ellenség közzül elfogott, és egy zászlót a' *Lovaloktól*, 2 ágyuval edgyütt el-vett. Sok volna elé-számlálni ezen nemes Regementnek minden vitéz tselekedeteit, mellyeket mind.

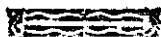
mind az előbbeni, mind nevezetesen az ez előtt 10 éfztendőekkel folytatott Pruszszus háborúban nyilván ki-mutatott.

A' mostani Török háborúnak kezdetével uj alkalmatofságot kapott, érdemeinek tetézésére. Az első remekjét hajdani vitézségének meg-tette mind-árt, a' közelebb le-folyt 1788-dik éfztendőben, Bőjt más hayának 22-dik napján, a' midőn Obester *Fábry*, Májor *Révay*, és *Szörényi* Kapitány gyors és okos vezérlések alatt *Moldovában Bottusán* Városát, vidékével edgyütt, el-foglalta, és, ezen szándékában meg-gátolni kívánó, *Ibrahim Nazir* Basát, 900 válogatott Népével edgyütt, *Jász* Várofa-felé, három mértföldig visszsa verte.

Ezen hónap még el-nem múlt, hogy Obester *Fábry* a' meg-futamtatott *Ibrahim Basát* fel-kereste, azt *Lárga* tájján meg-támadván, tanyázó helyéről fel-kergette; és e-képpen *Jász* Várofsához közelebb nyomúlt. A' fel-rezzent Basa, Népét *Bulbosához* visszsa-vonván, *Izmael*-felé verte a' készülőt, a' hová *Ipsylándi* a' *Moldvai* Fejedelem-is szándékozik: hanem más úton. — Obest. *Fábry*, véle született szemességéhez képeft, melly szép tulajdonság minden igaz katonának ugyan, de kivált egy jó Hadi-Vezérnek, meg-kivántató tzimere; a' dolognak miben létét ki-tanulván, *Ipsylándinak* útját el-állá, személljét, *Udvari* Tisztjeivel, 's minden vele lévő vagyónával egyetemben, kézre kerité, és *Csernovitzba* küldé; maga pedig hadi-népével edgyütt *Jász* Várofsába bé-szálla.

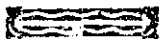

Hogy a' győzedelmekre , nem csak vaktában találtak az *Erdői Húszárok*, hanem hogy átallyában jó katona a' Magyar más ellenség ellen-is, különölsen pedig a' Török ellen, meg-bizonyították ök azt, több más Regimentbéli véreikkel edgyütt, *Khotzim* tájján-is, Szent *Jahab* havának 28-dik napján. Itt az ellenség száma állott 4-ezer emberből, rész-szerint Törökökből, rész-szerint pedig Tatórok-ból, mellynek-is ő a' nagyobb részével népünknek jobb szárnyát akarta meg-kerülni. Észre-vévén *Képiró* ezen nemes Regimentnek fő Strázsamestere, az ellenség' szándékát, szava után halgató népét nagy gyorsasággal 's okofsággal öt tsoportban annak ellenébe állitá. Az ellenség el-kezdte ugyan az ütközetet: de ekkor csak hamar hátrálni kezdett; hanem másod izben annál nagyobb dühösséggel rohana, ízfzonyú ríjjadások 's rémitő kiáltások között, sokkal kevesebb számú népünkre; 's a' mi igaz, csak igaz, oly erősen fogta a' dolgot, hogy már Húszárjaink tovább véle ki-kötni nem méréslettek volna, hanemha *Képiró* Fő-Strázsamester Urnak ritka bátorságú példája, beléjek ujj lelket adott volna, melytől lelkesítettvén, már nem egyéb-ről, hanem csak vagy győzedelemről, vagy Hazájokért való magok fel-áldozásokról gondolkoztak; minek okáért-is magokat egészfzen el-fzánván, már lankadni kezdett karjaikat, mintegy meg-ujjúlt erővel, a' további viadalra ismét fel-vonták, villám módjára az ellenség közzé tsapának, azt vízfzaverék, és három órákig tartott verekedés után-is-a' tsata piatzot diadalmafsan meg-tarták. Ezen tsatában

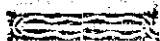
tsatában egy *Makrantzi* nevezetű köz-ember igen különös bátor szívűséggel forgatta magát, úgy hogy egy nagy érdemű Generális Ur-is, hozzánk bortsá-tani méltóztatott, 's háláadó szívvel vett betses le-velében méltónak ítélte tselekedeteit az említésre. Tudni-illik az említett *Makrantzi*, néki vág egy izmos Töröknek. Ez a' vágás közben amannak kardját meg-kapá. *Makrantzi* mindazáltal meg-nem ijjed, hanem torkon kapja ellenségét, 's a' földre teríti, de ennek mások segítségére érkezvén, *Makrantzit* árkánnyal (Urokkal) el fogák, de *Makrantzi* itt-is meg-mutatá, hogy nevét magával hordozza, mert a' vélt-prédájával sebessen vízfza fordúlt ellenségének utánna ragaszkodik, 's azt le-vágta.

A' nemes *Erdödi* Húzfár Regimentnek nagy di-tsötségére szolgál továbbá, hogy kebelebeli vitéz Kapitányról, *Piátsek* Urról, a' Virtuust betsülni tu-dó *Elmpt* Orosz Generális Ur olly nemes Vallást tett, hogy ő a' fenn nevezett Húzfár Kapitány Ur vitézségének köszönheti nagy részént, a' *Prúth*-vi-zénél 7000-nél számofabb ellenségen, magának tsu-pán 8, annak pedig 200 ember kárával vett győző-delmét. — Ugyan Augustusnak 30-dikán adta *Képiró* Ur, ujj Tifztségre, ugymint Obesllájdinántságra lett emeltetésének alkalmatofságával, ismét ujj próbá-lát maga, 's Húzfárjai vitézségének. Mert az em-lített napon, *Beltzesfínel* tsupán ezered magával 7-ezer ellenséget nyóltz izben diadalmalsan vízfza-vert; és midőn az ellenség még kilentzedfzer-is vak-merőségre vetné magát, azonban pedig Gróf *Nemes* Obesllájdinánt Ur, vitéz Székelycivel alkalmas idő-ben

ben érkeztén, az ellenségnek hátúltól kerüle, mind a' két részről tüzesen fogván a' dolgot, a' 7000 embert a' bámúlásig úgy megverték, hogy 700-an közülök el-veztek, 28-an rabokká lettek, 's három zászlók-is a' miéink' kezekre birtak. Itt *Kálmány* Kapitány Ur, maga Svadronnyával 50 Törököt végzett-ki a' Világból, egy *Kralikovits* nevezetű köz-ember pedig, a' *Képiró* Obester Ur bizonyítáfa-szerint, tsupán maga öt tsalmásnak járt végére. A' vert hadat a' győzedelmes nép egész *Jász Város*áig űzé, 's az ujjonnan választatott Fejedelemre 's Tatarkhánra-is, kik még két Basákkal edgyütt *Jász Város*ában valának, úgy reájok ijjeztett, hogy azok minden népeikkel edgyütt, sietséggel a' Városból ki-lopódván, nyakra före egész négy mért-földig szaladának, 's el-távozáfokkal, az ujj vendégnek, ugymint *Splényi* Hadi-Vezérnek, népével edgyütt, ha mind kéntelen-is, szállást engedének.

Valamint jól kezdték, ditséretessen folytatták, úgy derekafsan-is végezték az *Erdödi* Húzfárok, az elmúlt 1788 dik esztendőben Októbernek 14-dik napján vitézkedéseket. Történt tudniillik, hogy az említett napon, az ellenség, három tsapatban, igen feles számmal a' Feldmarsal-Lájdinánt *Splényi* alatt lévő, két folyó-víz, ugymint *Szereth* és *Tatros* között fekvő népünkre dühöfsen reá tsapott. Midőn látná *Fábr* Generál-Májor, hogy az ellenség, főképpen a' bal-felől négy ízeg formában álló népnek esett, oda rendelé Májor *Novákit*, 's Obesflájdinánt *Nemejt*, amazt egy osztály *Erdödi*, ezt pedig egy osztály *Székely* Húzfárokkal edgyütt, kik bé-

bé-vágván magokat az ellenség közébe, tsak hamar 54-et le-apritottak. Mellyet látván az ellenség futásnak vevé a' dolgot. A' miéink közzülök 5-öt elevénen el-fogának, 2 zászlót-is; 46 lovakkal edgyütt el-vevének.

Válóban egy egész könyvet kellene írunk, ha ezen nemes Regimentnek minden vitéz tselekedeteit elő akarnók számlálni. Éleg lészzen, ha megjegyezzük, hogy a' kiknek szerentséjek lehet ezt a' nemes Regimentet közelebbről esmerni, közönségesen meg-vallják, hogy tagjai mind vitézkedésekre, mind pedig külső tekintetekre nézve egyről egyre Mártnak valóságos magzati. Szükség azonban; hogy ezen itt következő Tiszteik, a' maradékoknak például fel-tételessenek a' vitézkedésben: Oberster (már mostan Generális) *Fábry*; Májor (most Oberster *Barkó* Regimentjében) *Képiró*; mostani Oberster *Kosztolányi*; Kapitány (most Májor) *Piátsek*; Májor *Nováki*; azután *Kálmány*, *B. Szörényi*, *Rákovszki*; Szarvasi Kapitány Urak, végre *Palugyai*, *Kotsi*, *Szabó* Hatnagy Urak. (*)

Az

(*) Ez a' nemes Regiment a' múlt esztendőnek vége-felé Moldva-országából jött-ki, és mostan a' Bánátban fekszik. A' Legénység többnyire *Fejérvár*, *Veszprim*, *Vas*, és *Soprony* Vármegyéből való. Mostan a' Hertzeg *Eszterházi Antal* gyalog Regimentjéhez tartozó Réklutákból szedik belé az Ifjakat, ha mikor reájok szükség vagyon. — Így fogjuk a' többi Magyar Lovas és Galog Regimenteknek históriáját-is képek nélkül meg-küldeni.

Az LIV-dik Kurirban félben szakadott Oskalai Rendelésnek hátra maradt részze.

5.) Mint azokban a' Gymnásiumokban, a' melyek a' negyedik pontban meg-neveztettenek, annyiban a' mennyiben szerzetes Papoktól nem igazgattatnak, a' fizetés hasonlő leszén más örökös Országainkhoz képest fő Várasunkat ki-vévén. Ugyanis a' Localis Directornak fizetése leszén 500 for. a' két Humanitatis Classis Tanítójának edgyikének 450 f. az első és második Grammatica Classis Tanítójának 400; és az utolsó Grammatica Classis Tanítójának 350 forint. E' mellett semmi külömbbség nem tétetik tit e' Világi és Szerzeti Tanítók között, ha ezek magok Klastromjokon kívül vagynak: de külömbbség vagon, ha ezek a' Szerzetbéliek a' Klastromban lévén Directorokká-is ugyan azon Városban tétettének, csak 300 for. fizetések leszén, a' Humanitatis Classis tanításáért 250 for. és a' Grammaticálisért 200 for. és ezen sinor-mérték fog a' következő 1789 Oskolai elztendőben bé-vétetni. Az el-töröltetett Klastromokból való Tanítóknak u. m. az *Ex-Paulinusok*, *Exbenedictinus*, *Excisterciták* és *Expræmonstratensék* azon Oskoláknál, melyekre való gondviselés az ő Rendjeknek vólt kötelelsége; nem egész fizetés, hanem az *Exreligiosusi Pensio* mellé még 50 R. forint fog elztendőnként rendeltetni, ha ezen 50 for. már az ő Pensiojokba nintsen foglalva: vagy ha az ilyen Exreligiosusok Direktorokká lesznek, 100 R. forint fog még a' rendes Pensiohoz kegyelmefen rendeltetni 6.) A' fizetés nélkül való szerzeteseknek a' kik vagy Tanítók, vagy

Hely-

Helytartó-igazgatók olyan Gymnásiumoknál, melyek Klastromoknak helylén lévén erre-való gondvifelés-is kötelelségeben áll, mellynek állapotya az említett öt pontokra éppen nem tartazik, az ilyeneknek jutalmaztatásokra, és a' szükséges költségekneknek ki-szolgáltatásokra a' közelebbről jövő Oskolai esztendőre, a' Helytartó-igazgatónak 100 for. a' Humanitatis és Grammatica Classis Tanítóinak 50 for. a' Tudományi Caszából kegyelmesen jutalomúl rendeltetik. Azon Helytartó-igazgatóknak pedig a' kiknek eddig is a' Tudományi Caszából 200 for. fizetések vólt, azoknak ezt tovább-is megtartani engedtetik belé számláltatván ezen mostan rendeltetett 100 for. és így ez által a' szerzeteskönyvekből való Tanítóknak is nagy könnyebbség nyujtattatik; minthogy az apróbb költségek, melyet eddig a' Klastromoktól kéntelenitettének vala kérni, ki-szolgáltatnak. Ezen kegyelmes rendelés által kívánta Felséges Urunk az ifjuságnak tanittatását könnyebbiteni, bizonyos fizetéseket rendelvén az Ifjuság körül forgalódó Tanítóknak. Melly parantsolatlyát ő Felségének mint egy közönséges honor-mértékül, nevezetesen a' Gymnásiumokká emeltetett Pedagogiumokra nézve, kívántuk közönségeslét tenni, hogy ezáltal az Atyáknak hirré adassék, hogy Gyermekeik azon helyyeken holott eddig csak a' Grammatika Classist tanúlták, ezutánra a' Humanitatis Classist is tanulhatták. Költ Budán Juniusnak 24 dik napján 1789.